

Hjälpen från USA

Eisenhowers nominering till republikansk presidentkandidat väcker glädje inom den demokratiska opinionen i Västeuropa. Vi kan lita på att USA även i fortsättningen kommer att garantera Västeuropas frihet, hur valet i november än utfaller, det är summan av resonemanget. Och utan detta stöd vore demokratierna från Norge till Italien prisgivna åt de ryska erövrarna.

Men enligt ett gammalt argument, som den svenska isolationismen under de senaste dagarna ånyo sökt skyla sig med, är hela denna tankegång felaktig. Den ryska militärmakten kunde, yttrede nyligen en amerikansk utrikesexpert, härja Europa utan att möta tillräckligt effektivt motstånd. Alltså, Amerika kan inte hjälpa oss, kommenterar de svenska isolationisterna. Morgon-Tidningen antyder till och med att ett löfte om hjälp från USA snarast är farligt. I Korea har amerikanerna inskridit, och här rasar kriget sedan två år, sägs det med en underlig ton av triumf i stämman; den bakomliggande tanken måste vara att en rysk erövring utan motstånd varit bättre än ett krig.

Denna pessimistiska variant av isolationismen är lika litet hållbar som den vid andra tillfällen begagnade optimistiska varianten — enligt vilken någon avsevärd krigsrisk för Sverige vid ett världskrig inte finns, en spekulativ som efter de ryska brotten i Östersjön är mindre gångbar. Om Amerika verkligen inte kan hjälpa oss, har vi bara att fastställa att vi är förlorade, att kommandera korum inför undergången. Men så är det inte, det vet mycket väl även de politiker och tidningsmän som i trångnål tillgriper argumentet. Det kan diskuteras i vad mån arméerna i Västeuropa skulle kunna avvärja eller uppehålla ett ryskt anfall. Så mycket är klart att då ett sådant anfall uteblivit — under de år då Västeuropa varit långt svagare rustat än nu — beror det på den ryska insikten att slutsegern skulle bli Amerikas. Klart är också att för varje dag Västeuropas militära position förbättras och att de redan nu organiserade förbanden, stödda av det överlägsna amerikanska atomvapnet, har relativt stora utsikter att snabbt förvandla en rysk aggression i ett neder-

lag. Då nästan alla Europas demokratier slutit sig till Atlantpaktens, då socialdemokraterna i Norge, Danmark, England, Belgien, Holland, Frankrike och Italien för en politik rakt motsatt de svenska socialdemokraternas, är det därför att de inser detta — tror ni verkligen att det är dessa folk och inte våra svenska isolationister som för en illusionspolitik?

Om den angivna pessimistiska linjen vore på en gång genomtänkt och ärlig, skulle den leda till de mest märkliga konsekvenser. Det svenska försvaret vore meningslöst, ty ingen tror väl att vi kan göra motstånd om inte Västerns stormakter kan göra det. Hela den fria världens samverkan och upprustning skulle för oss vara en likgiltig sak, den kan ju

ändå inte bli ett värn för Europa. Ja, sådana blir isolationismens logiska slutsatser — och ändå gläds dessa isolationister då Eisenhower nomineras i Chicago, ändå vet de att Amerika är Europas skydd.

Men, fortsätter det isolationistiska resonemanget, den förberedda hjälp vi skulle kunna få löfte om genom anslutning väster ut kan i den föreliggande situationen inte bli verksam. Nej, naturligtvis inte om man utgår från att USA är ur stånd att hjälpa — i så fall är det meningslöst att skilja mellan förberedd och oförberedd hjälp. Men Amerika kan hjälpa; frågan är hur mycket, under vilka betingelser, med vilken snabbhet. Och därmed är självfallet att skillnaden mellan förberedd och organiserad hjälp och improviserad hjälp är viktig och i många fall kan bli avgörande. En hjälpaaktion som måste bygga på hastiga improvisationer kan utebli där-

för att den anses ogenomförbar eller föga verksam, medan en förberedd aktion kan vara effektiv och just därför kommer till stånd. Förnekar man detta, är man framme vid det rent vettlösa.

Det är inte lätt att vara isolationist i dessa dagar. Att tala om den gynnade ställning, den möjlighet att stå utanför som neutraliteten skulle ge oss går inte bra efter de ryska nedskjutningarna, de oförskämda ryska noterna, det avslöjade spioneriet och den ryska propagandan mot vår "krigshetsande och Amerikaköpta" regering. Det dröjer några månader, åtminstone, innan den sortens argument kan användas ens i de enklaste sammanhang. Isolationisterna borde i detta läge nöja sig med de totalt oreflekterade fraser som nödtorftigt höljer fördomarna och vane-tänkandet, genom själva sin tomhet försvårar motsägelser och i realiteten avklipper debatt. Resonera inte, det gör bara saken värre. Och hämta i varje fall inte stöd i föreställningen att Europa är försvarslöst och Amerika ur stånd att göra något. Det är defaitismens väg — och den vill väl i grunden våra isolationister inte vandra.